

Menü Mühendisliğinde Zaman Etkenli Faaliyet Tabanlı Maliyetlemenin Kullanılması: Lüks Bir Restoranda Uygulama (The Use of Time-Driven Activity Based Costing in Menu Engineering: Application in a Fine-Dining Restaurant)

*Vedat İYİTOĞLU^a, G. Nilüfer TETİK^b

^a Akdeniz University, Manavgat Faculty of Tourism, Department of Gastronomy and Culinary Arts, Antalya/Turkey.

^b Akdeniz University, Faculty of Tourism, Department of Tourism Management, Antalya/Turkey.

Makale Geçmişi

Gönderim

Tarihi:28.06.2017

Kabul Tarihi:20.09.2017

Anahtar Kelimeler

Zaman Etkenli Faaliyet

Tabanlı Maliyetleme

Menü Mühendisliği

Menü Analizi

Lüks Restoran

Keywords

Time-Driven Activity Based Costing

Menu Engineering

Menu Analysis

Fine-Dining Restaurant

Öz

Araştırmanın temel amaç; menü analiz sürecinde Zaman Etkenli Faaliyet Tabanlı Maliyetlemenin önemini ortaya koymaktır. Bu bağlamda menü analiz yöntemi olarak Menü Mühendisliği kullanılmış ve klasik Menü Mühendislik sonuçları ile Zaman Etkenli Faaliyet Tabanlı Maliyetleme uygulamalı Menü Mühendislik sonuçları karşılaştırmalı olarak değerlendirilmiştir. Araştırmada Antalya’da bulunan lüks bir restoran işletmesinde durum çalışması yapılmış ve sadece akşam yemeği menüsü dikkate alınmıştır. Bir aylık faaliyet dönemini kapsayan araştırma verileri yüz yüze görüşme, gözlem ve belge inceleme yoluyla toplanmıştır. Araştırma sonunda her iki uygulama sonuçları arasında %10 düzeyinde farklılık olduğu tespit edilmiştir. Klasik Menü Mühendisliğinde kaybeden olarak belirlenmiş A8 yiyecek kalemi Zaman Etkenli Faaliyet Tabanlı Maliyetleme uygulamasıyla sorunlu, sorunlu olarak belirlenmiş B6 yiyecek kalemi kaybeden ve önder olarak belirlenmiş A7 yiyecek kalemi ise yıldız olarak ortaya çıkmıştır. Analiz sonuçları arasında böylesine farklılıkların olması klasik Menü Mühendislik yönteminin sınırlılıklarını belirgin hale getirmekte ve menü analiz sürecinde Zaman Etkenli Faaliyet Tabanlı Maliyetlemenin gerekliliği konusunda uygulamacılara önemli ipuçları vermektedir.

Abstract

The main purpose of the study is to reveal the importance of Time-Driven Activity Based Costing in menu analysis process. Therefore, Menu Engineering was used as a menu analysis method and the results of the traditional Menu Engineering and Time-Driven Activity Based Costing applied in Menu Engineering were evaluated comparatively. In the research, a case study was conducted in a fine dining restaurant in Antalya and only dinner menu was taken into consideration. The data were collected through face-to-face interviews, observation and document review. At the end of the study, it was determined that there is a difference of 10% between the results of the applications. The A8 menu item identified as the dogs was changed into the puzzles, B6 which was the puzzles changed into the dogs and the A7 which was the plowhorses changed into the stars as the result of Menu Engineering with Time-Driven Activity Based Costing. These results make the limitations of the traditional Menu Engineering clearer and give practical clues on why Time-Driven Activity Based Costing is necessary in the menu analysis.

* Sorumlu Yazar.

E-posta: vedatvdt@hotmail.com (V. İyitoğlu),

Bu çalışma, Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü’nde 2016 yılında tamamlanan “Menü Analizinde Zaman Etkenli Faaliyet Tabanlı Maliyetleme ve Veri Zarflama Analizinin Birlikte Kullanılması: Lüks Bir Restoran İşletmesinde Uygulama” başlıklı doktora tezinden üretilmiştir.